

Gospodarstvo / Mariborska nadškofija

Znova odprli primer cerkvenih finančnih malverzacij

Matjaž Polanič, Tomaž Modic

Okrožno državno tožilstvo je po Dnevnikovem razkritju vprašljivih preprodaj delnic, ki so Nadškofiji Maribor v enem dnevu prinesle milijonsko finančno korist, znova začelo predkazenski postopek.

Po Dnevnikovem razkritju preprodaj delnic Mladinske knjige (MK) Založbe, s katerimi sta zdaj že upokojena nadškofa dr. Anton Stres in dr. Franc Kramberger mariborski nadškofiji v enem samem dnevu in brez enega vloženega evra zagotovila milijonsko finančno korist na škodo drugih družb, je okrožno državno tožilstvo odprlo že zaprti primer in ponovno začelo preiskavo domnevno spornih poslov.

Naši organi pregona so bili sicer z vsemi okoliščinami in dokumenti, ki smo jih razkrili v začetku avgusta, podrobno seznanjeni že pred najmanj petimi leti, vendar jih finančne malverzacije slovenske cerkve vse do nedavnega niso pretirano zanimale. Ne da bi opravili razgovore z nadškofoma in drugimi vpletenimi v vprašljive delniške posle, je policija na tožilstvo posredovala le poročilo (in ne ovadbe). To pa je primer iz še nepojasnjenih razlogov zavrglo. Toda očitno so si zdaj na tožilstvu premislili in Policijski upravi (PU) Ljubljana naložili, naj poročilo po štirih letih do-

polni. Do kakšnih novih spoznanj oziroma odkritij so prišli, da je bilo treba ponovno začeti predkazenski postopek, na tožilstvu včeraj niso želeli pojasniti. Povedali so le, da je bila »zahtevana dopolnitev v delu, ki se nanaša na domnevno sporno prodajo delnic mariborske nadškofije družbama NFD 1 in Etol«.

Na policiji redkobesedni

Ravno odprtje predkazenskega postopka pa so na policiji izkoristili za zavrnitev naše zahteve po razkritju poteka prvotnega, že končanega predkazenskega postopka. Ker niti na policiji niti na tožilstvu niso želeli pojasniti, zakaj so zavrgli primer in ali so katerega od osumljencev sploh zaslišali, smo razkritje teh informacij že v začetku avgusta letos zahtevali po zakonu o dostopu do informacij javnega značaja. Ko je potekel podaljšan rok za razkritje podatkov, pa so na policiji našo zahtevo zavrnili, češ da predkazenski postopek (znova) poteka. Tako nam niti včeraj niso pojasnili, ali so v znova začetem postopku morda že zaslišali Stresa in Krambergerja, ki sta se podpisala pod domnevno sporne pogodbe o preprodaji delnic. Povedali so nam le, da »kriminalisti opravljajo razgovore s pričami in morebitnimi osumljenci uradno pregonljivih kaznivih dejanj«. Zaradi ocene, da bi posredovanje podatkov »škodovalo interesom predkazenskega postopka«, podrobnejših informacij niso razkrili.

Nedavni pogovor s kriminalisti pa nam je včeraj potrdil nekdanji predsednik uprave Zvona Ena Holdinga **Simon Zdolšek**. »Na razgovor sem bil povabljen kot oseba, ki lahko priskrbi

pomembne informacije,« je povedal Zdolšek, ki »podrobnosti v tej fazi postopka še ni želel komentirati«. Kakšne informacije bi kriminalistom lahko razkril Zdolšek, ni znano, po vsej verjetnosti pa so kriminaliste zanimali zlasti posli med propadlim cerkvenim holdingom in NFD.

Nakup in prodaja v enem dnevu

Kot smo razkrili v Dnevniku, je Rimskokatoliška škofija Maribor (zdaj Nadškofija Maribor) decembra 2003 od Krekove družbe kupila večji paket delnic MK Založbe in jih še isti dan prodala naprej Etolu, vendar po znatno višji ceni. Pri tem je brez vloženega evra zaslužila več kot 600.000 evrov. Enaka zgodba se je ponovila v začetku februarja 2004, v škofijsko blagajno pa je kapnilo še 663.000 evrov (delnice so prodali NFD 1). Do poslova je prišlo tik pred začetkom uradnega prevzema družbe Zvon Ena Holding. Kasneje smo tudi razkrili, da so milijonska sredstva, ki jih je z delniškimi posli na lahek način zaslužila Nadškofija Maribor, prišla iz nekdanjega finančnega holdinga Zvon Ena, ki je pokril tudi izgube nekaterih vpletenih v posle.

Nekdanjega direktorja Etola **Ivana Fermeta** in nekdanjega predsednika uprave NFD DZU **Stanislava Valanta** nam za komentar včeraj ni uspelo priklicati. Čeprav smo na mariborski nadškofiji že v začetku avgusta spraševali o delniških poslih Krambergerja in Stresa, do danes odgovorov nismo prejeli, čeprav so nam takrat obljubili, da nam jih bodo poslali v nekaj dneh. ✕

Page: 2

Reach: 0

Country: SLOVENIA

Size: 423 cm2

2 / 2

Kronologija dogodkov

Podatki: dokumentacija Dnevnika

29. december 2003

Nadškofija Maribor s Krekovo družbo podpiše pogodbo za nakup delnic MK Založbe in isti dan z Etolom sklene pogodbo o prodaji teh delnic po 600.000 evrov višji ceni.

6. februar 2004

Nadškofija Maribor s Krekovo družbo podpiše pogodbo za nakup delnic MK Založbe in isti dan z NFD DZU sklene pogodbo o prodaji teh delnic po 663.000 evrov višji ceni.

10. februar 2004

Zvon Ena Holding nakaže NFD 1 okoli 1,7 milijona evrov, ta sredstva pa NFD 1 še isti dan nakaže Nadškofiji Maribor za nakup delnic MK Založbe. Mariborska nadškofija del kupnine nakaže naprej Krekovi družbi, sama pa obdrži dobiček.

2007

ATVP pregleda delniške posle, vendar ne odkrije nobenih nepravilnosti.

2008

Mali delničarji MK Založbe opozorijo policijo na domnevno sporne posle Nadškofije Maribor.

16. september 2009

PU Ljubljana pošlje na okrožno državno tožilstvo poročilo o zadevi.

16. junij 2010

Tožilstvo ovadbo iz neznanega razloga zavrže.

3. avgust 2013

V Dnevniku razkrijemo posle z delnicami MK Založbe, ki so Nadškofiji Maribor prinesle visoko premoženjsko korist.

6. avgust 2013

Vrhovno državno tožilstvo začne zbirati podatke, potrebne za odločitev o morebitnem nadzoru nad delom državnega tožilca, ki je zavrzel ovadbo.

5. avgust 2013

Na Dnevniku v skladu z zakonom o dostopu do informacij javnega značaja zahtevamo razkritje, koliko prič je policija zaslišala, kdo je vodil primer in kakšne poizvedbe so opravili.

28. avgust 2013

S policije nam sporočijo, da so rok za odgovor podaljšali.

11. september 2013

Tožilstvo pošlje na policijo zahtevo za dopolnitev poročila iz leta 2009.

11. oktober 2013

Na generalni policijski upravi zahtevo za dostop do informacij javnega značaja zavrnejo, češ da je v »tem trenutku predkazenski postopek še vedno v teku, ker kriminalisti opravljajo razgovore s pričami in morebitnimi osumljenci uradno pregonljivih kaznivih dejanj«.